

Veileder – utenlandske pasienter, poliklinikk

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Retningslinje
Sist endret: 10.07.2023

1. HENSIKT

Bidra til korrekt oppgjør for utenlandske pasienter, uten trygderettigheter i Norge, som er til poliklinisk behandling.

2. ANSVAR

Behandlerne poliklinikk skal ta betaling fra pasienten, eller sørge for at faktura blir levert til eller ettersendt pasienten.

Regnskap skal holde oversikt over fakturering av utenlandske pasienter.

3. FREMGANGSMÅTE

Veilederen er laget for bruk i poliklinikker, og omhandler oppgjør av polikliniske timer. Det oppfordres til å bruke veilederen som et tillegg til eksisterende prosedyrer og Helfo sin nettside - se under 5. *Interne referanser* og 6. *Eksterne referanser*.

Registreringsskjema for utenlandske pasienter skal fylles ut, og sendes sammen med kopi av pasientens dokumentasjon med internpost til regnskap. Merk konvolutten med «Utenlandsk pasient».

3.1 Generelt

Når pasienter uten trygderettigheter i Norge kommer til behandling på poliklinikk ved SiV, skal de som hovedregel enten betale egenandel, slik som befolkningen for øvrig (konvensjonsavtale), eller betale egenandel i tillegg til uselv-takst (selvbetalende).

For polikliniske timer skal det tas oppgjør på den poliklinikken pasienten er på. For inneliggende pasienter og pasienter på poliklinisk dagbehandling, sender regnskap samlefaktura til Helfo, eller fakturerer pasienten eller pasientens forsikringsselskap.

3.2 Registreringsskjema

Registreringsskjema for utenlandske pasienter fylles ut av pasienten selv. Det er viktig at man sammen med pasienten kontrollerer at man har forstått håndskriften, slik at adressen blir korrekt skrevet inn i DIPS. Dersom adresse ikke fylles inn korrekt, genererer dette en del merarbeid og noen ganger tapsføring av inntekter da man ikke får sendt faktura til pasienten.

3.3 Adresse

Pasientens bostedsadresse i hjemlandet skal skrives inn i pasientdatafanen i F5-bildet i DIPS. En eventuell c/o-adresse skrives inn i andre opplysninger-fanen. C/o-adressen kan ikke være utenlandsk, det er kun med norsk c/o-adresse at man får tatt poliklinisk oppgjør. Dersom pasienten ikke har en norsk c/o-adresse, skal dette feltet stå tomt. C/o-adressen er gjeldende for tidspunktene fra/til som er fylt inn i DIPS, og det er denne adressen som vil komme på faktura utskrevet fra DIPS i denne perioden. Dersom man ikke får opplyst til og med dato for c/o-adressen, setter man denne til ett år frem i tid, slik at feltet får en sluttdato.

3.4 Oppgjør og oversikt over gyldig dokumentasjon

Det er behandlende poliklinikk som skal ta betaling fra pasienten, eller sørge for at faktura blir levert til, eller ettersendt pasienten. Pasienten har selv ansvar for å ha med seg riktig dokumentasjon til sykehuset.

3.5 Konvensjonsavtale

Pasienter fra land med konvensjonsavtale skal som hovedregel betale egenandel og eventuelle materialkostnader. Dette forutsetter at de har riktig dokumentasjon. Se liste under for hva som er nødvendig dokumentasjon for de ulike typene konvensjonsland:

Norden

- Omfatter Danmark m/Færøyene og Grønland, Finland, Island og Sverige
- Dokumentasjon: Bostedsadresse i hjemlandet og ID-kort, ta kopi

EU-/EØS-land

- Omfatter Belgia, Bulgaria, Estland, Frankrike, Hellas, Irland, Italia, Kroatia, Kypros, Latvia, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederland, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spania, Tsjekia, Tyskland, Ungarn og Østerrike
- Dokumentasjon: Bostedsadresse i hjemland, pass/ID-kort som viser statsborgerskap og EHIC, ta kopi

EFTA-avtalen

- Omfatter Sveits
- Dokumentasjon: Bostedsadresse i hjemland, pass/ID-kort som viser statsborgerskap og EHIC, ta kopi

Andre konvensjonsavtaler

- Omfatter Australia, Storbritannia, Nord-Irland og Québec, Canada
- Dokumentasjon: Pass, Medicare forsikringsbevis (Australia)

Merk

- Dokumentasjon listet opp ovenfor for de ulike landene, er det som behøves for at sykehuset skal få refundert utgifter for behandling fra Helfo
 - Det finnes alternativer til Europeisk helsetrygdkort (EHIC - European Health Insurance Card) som pasientene også kan ha med seg, som ikke er nevnt i listen over. Dette kan være hastebblankett, EØS-blankett osv. Disse kan velges i DIPS
 - Pasienter fra land med konvensjonsavtale må ha både ID-kort og Europeisk helsetrygdkort EHIC (eller alternativ til EHIC) for å få dekket utgifter til helsehjelp
- Dersom pasientens formål med reisen til Norge er å motta helsehjelpen, kan elektiv behandling ikke dekkes gjennom helsetrygdkortet
- Pass, ID-kort, EHIC og annen dokumentasjon må være gyldig på behandlingsdato(er)
- Pasienter fra land uten konvensjonsavtale er selvbetalende, og skal ha med seg forsikringsbevis som det tas kopi av, og sendes til regnskap sammen med kopi av pass. Regnskap kontakter forsikringsselskapet og fakturerer. Dersom pasienten ikke har med seg forsikringspapirer, skal vedkommende få med seg faktura fra poliklinikken. Pasienter med forsikring kan også velge å få med seg faktura fra poliklinikken, og selv sende den til forsikringsselskapet sitt

3.6 Oppgjør konvensjonspasient i DIPS

EHIC, eller alternativer til EHIC, skal registreres i DIPS, i tillegg til at det skal tas kopi og sendes til regnskap i internpost sammen med annen dokumentasjon. For å legge inn EHIC i DIPS henvises det til prosedyren [DIPS Arena - Registrering av utenlandsk pasient](#), side 6-7.

Frikode konvensjonsavtale kommer automatisk opp i konsultasjonsbildet når pasienten er registrert i et land med slik avtale. Videre skal dokumentasjonen registreres i nedtrekksmenyen under «EØS-skjema». Etter å ha registrert for eksempel EHIC i F5-bildet, velger man denne i nedtrekksmenyen. Når takster er lagt til, tas oppgjør på vanlig måte med egenandel og eventuelt materiellkostnader.

Dersom pasienten ikke har med EHIC eller alternativer til dette, og dermed mangler dokumentasjonen som behøves for at utgiftene skal kunne dekkes av Helfo, skal man endre frikoden i konsultasjonsbildet til «Selvbetalende».

3.7 Oppgjør selvbetalende pasient i DIPS

Frikode «Selvbetalende» og «Uten konv. avt. eller mangler EØS-skjema» betyr det samme. Ved noen tilfeller endrer frikoden seg til sistnevnte av seg selv når man velger «Har ikke skjema» i nedtrekksmenyen EØS-skjema. Det har ingen betydning hvilken av disse to som står under frikode, det viktigste er at man legger inn uselvp-taksten i tillegg til egenandel.

Pasienter regnes som selvbetalende når de f.eks. ikke har med seg riktig dokumentasjon, når dokumentasjonen de har ikke lenger er gyldig, når de kommer fra et land uten konvensjonsavtale, eller når de bor i utlandet og kommer til elektiv behandling i Norge. Disse pasientene skal registreres som selvbetalende i konsultasjonsbildet i nedtrekksmenyen under «Frikode». Dersom det i utgangspunktet står konvensjonsavtale under frikode, skal denne endres til selvbetalende dersom pasienten mangler dokumentasjon.

Pasientene dette gjelder, skal betale egenandelstakst og eventuelle materialkostnader, i tillegg til selvbetalende poliklinikk-takst (kode Uselvp, per 01.05.23 kr 1300,-).

Som med ordinære egenandeler er det ønskelig at pasienten betaler med bankkort etter timen.

3.8 Unntak

Det finnes en rekke unntak blant reglene rundt utenlandske pasienter og pasienter uten trygderettigheter. De viktigste unntakene er listet opp under. Alle forutsetter at pasienten har med riktig dokumentasjon.

- Pasient som har fått innvilget søknad om elektiv behandling i Norge og har med dokumentasjon på dette, samt pass/ID-kort
 - Kopi av pasientens dokumentasjon sendes til regnskap. Regnskap sender samlefaktura til Helfo. Pasienten betaler vanlig egenandelstakst
- Pasient fra land med konvensjonsavtale under omsorgsnivå «Dagbehandling, poliklinikk»
 - Kopi av pasientens dokumentasjon sendes til regnskap. Regnskap sender samlefaktura til Helfo eller fakturerer pasienten. Pasienten betaler vanlig egenandelstakst på poliklinikken
 - Unntak: Pasienten betaler ikke egenandel dersom oppholdet endres til innleggelse. Da sendes dokumentasjon til regnskap, som tar hånd om oppgjøret når pasienten er utskrevet
- Enkelte behandlinger som relaterer seg til kronisk sykdom og allerede konstatert sykdom er omfattet av Europeisk helsetrygdkortordningen
 - Gjelder blant annet dialysebehandling, oksygenbehandling og cellegiftbehandling

4. GENERELT

Ved spørsmål eller behov for hjelp til å ta oppgjør, ta kontakt med regnskap på telefon (3334) 2076, eller send e-post til faktura@siv.no.

5. INTERNE REFERANSER

[1.6.3.1.3.9](#)

[DIPS Arena - Registrering av utenlandsk pasient](#)

[1.6.3.1.3.10](#)

[DIPS - Registreringsskjema utenlandske pasienter](#)

[1.6.3.1.6.5](#)

[DIPS - Poliklinisk konsultasjon - oppgjør/ferdigstilling](#)

6. EKSTERNE REFERANSER

[Hva slags helsehjelp har en pasient som ikke er bosatt i Norge, rett til å få dekket? - Helfo - for helseaktører](#)

Utenlandskontoret OUS – tlf. 22 11 81 11

7. VEDLEGG